Fremsat den {FREMSAT} af undervisningsministeren (Bertel Haarder)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om folkeskolen og lov om vejledning om uddannelse og erhverv

(Samordning af elevplan, uddannelsesbog og uddannelsesplan samt ændring af procedure for henvisning til specialundervisning i enkelte fag)

§ 1

I lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1049 af 28. august 2007, som ændret ved § 4 i lov nr. 208 af 31. marts 2008, lov nr. 369 af 26. maj 2008 og lov nr. 476 af 17. juni 2008, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »lov om vejledning om valg af uddannelse og erhverv« til: »lov om vejledning om uddannelse og erhverv«.

2. I *§ 12, stk. 2,* indsættes som *2. pkt.*:

»Ved henvisning til specialundervisning i enkelte fag kan inddragelse af pædagogisk-psykologisk rådgivning dog undlades, hvis skolens leder vurderer, at det ikke er nødvendigt, og eleven og forældrene er enige heri.«

3. *§ 13, stk. 2, 3.* og *4. pkt.,* ophæves.

4. Efter § 13 a indsættes:

»§ 13 b. Til brug for den løbende evaluering, jf. § 13, stk. 2, skal der for hver elev fra børnehaveklassen til og med 7. klassetrin udarbejdes en elevplan, der skal indeholde resultater af og den besluttede opfølgning på evalueringen.

Stk. 2. For hver elev på 8. og 9. klassetrin skal der udarbejdes en elev- og uddannelsesplan, der

1) til brug for den løbende evaluering skal indeholde resultater af og den besluttede opfølgning på evalueringen, og
2) til brug for afklaring af uddannelse skal indeholde oplysninger om, hvilke mål eleven har for sin uddannelse efter grundskolen eller efter 10. klassetrin.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om de i stk. 1 og 2 nævnte planer.«

5. I *§ 19 h, stk. 2,* ændres »§ 13, stk. 2, 1. og 2. pkt.,« til: »§ 13, stk. 2,«.

6. I *§ 54, stk. 1, 2. pkt.,* ændres »§ 12, stk. 1 og 3« til: »§ 12«.

§ 2

I lov om vejledning om uddannelse og erhverv, jf. lovbekendtgørelse nr. 630 af 20. juni 2008, foretages følgende ændringer:

1. *§ 2 a* affattes således:

»**§ 2 a.** Den vejledning i grundskolen, som forestås af Ungdommens Uddannelsesvejledning, skal give den enkelte kompetence til at udarbejde en plan for sin videre uddannelse, hvoraf det fremgår, hvilke mål eleven har for uddannelse efter grundskolen eller 10. klasse. Vejledningen skal bygge på den løbende evaluering af elevens udbytte af undervisningen.

Stk. 2. For elever, der vælger 10. klasse, skal det af planen for den videre uddannelse fra 9. klasse fremgå, hvad eleven vil opnå med undervisningsforløbet i 10. klasse. Uddannelsesplanen skal i 10. klasse anvendes som værktøj i den løbende vejledning af elevens fremtidige uddannelsesvalg og indeholde elevens overvejelser om prøveaflæggelse i 10. klasse samt brobygningsforløb.«

2. *§ 2 c, stk. 1,* affattes således:

»For elever i folkeskolen, jf. § 3, stk. 2, skal vejledningen føre til, at eleven udarbejder bidrag til elev- og uddannelsesplanen inden udgangen af 8. klasse, jf. folkeskolelovens § 13 b, stk. 2. Bidraget skal vedrøre elevens plan for sin videre uddannelse og bygge på resultater af og den besluttede opfølgning på den løbende evaluering.«

3. I *§ 2 c, stk. 3,* ændres »uddannelsesplanen« til: »elev- og uddannelsesplanen eller uddannelsesplanen«.

4. I *§ 2 d* ændres »uddannelsesplanen« til: »elev- og uddannelsesplanen på 8. og 9. klassetrin samt uddannelsesplanen på 10. klassetrin«.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. august 2009.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund og indhold

Formålet med lovforslaget er – som led i regeringens afbureaukratiseringsprogram – at forenkle de administrative byrder i folkeskolen ved at samordne elevplan, uddannelsesbog og uddannelsesplan samt ved at ændre proceduren for henvisning til specialundervisning i enkelte fag inden for skolens rammer. Samtidig skal lovforslaget ses som led i realiseringen af kommuneaftalen for 2009, hvoraf det fremgår, at regeringen sammen med KL vil udarbejde konkrete forslag til statslige tiltag, der kan bidrage til at frigøre ressourcer i kommunerne, herunder ved forenkling af statslige regler og proceskrav til kommunerne.

Alle elever på alle folkeskolens klassetrin skal i dag have en elevplan. Derudover skal elever på 6. klassetrin udarbejde en uddannelsesbog, som skal danne baggrund for udarbejdelse af en uddannelsesplan, når eleven når 8. klassetrin. Elever i folkeskolen og deres forældre skal således forholde sig til både elevplan, uddannelsesbog og uddannelsesplan. Endvidere har lærere i folkeskolen og vejledere til opgave at forholde sig til og samarbejde om alle tre redskaber.

Det fremgår af aftale af 10. juni 2007 om kommunernes økonomi for 2008, at regeringen sammen med KL vil overveje fremtidige ændringer af uddannelsesbog og uddannelsesplan bl.a. set i lyset af, at der er indført elevplaner i folkeskolen. Det fremgår af aftalen, at det bl.a. skal vurderes, hvordan den fremtidige organisering af arbejdet med uddannelsesbog og uddannelsesplan kan gøres så enkel som mulig.

Endvidere fremgår det af aftale af 1. juli 2007 mellem regeringen, KL, Danske Regioner og FTF, at regeringen i samarbejde med kommuner og relevante organisationer for ledere og medarbejdere vil iværksætte en forenklingsindsats vedrørende regler, dokumentationskrav og forbedring af arbejdsgange på udvalgte sektorområder. Det fremgår også af aftalen, at parterne er enige om, at der på folkeskoleområdet bl.a. vil indgå arbejdet med elevplaner.

Endelig fremgår det af regeringsgrundlaget "Mulighedernes samfund" fra november 2007, at regeringen på folkeskoleområdet bl.a. vil forenkle og sammentænke reglerne om uddannelsesbog, uddannelsesplan og elevplan.

Undervisningsministeren nedsatte i forlængelse heraf i januar 2008 et afbureaukratiseringsudvalg, der fik til opgave at vurdere og komme med forslag til regelforenkling og fjernelse af unødvendigt bureaukrati på folkeskoleområdet. Afbureaukratiseringsudvalget blev sammensat af repræsentanter for Undervisningsministeriet, KL, Børne- og Kulturchefforeningen, Danmarks Lærerforening, Skolelederne, Skole og Samfund, BUPL og Danske Skoleelever.

Afbureaukratiseringsudvalget afgav i juni 2008 en rapport indeholdende et katalog af forslag til modeller til afbureaukratisering inden for følgende fire områder:

- Elevplaner, herunder samordning af elevplan, uddannelsesbog og uddannelsesplan
- Kvalitetsrapporter
- Procedurer i forbindelse med fritagelse for test og prøver samt henvisning til specialundervisning m.v.
- Fraværsregistrering

Afbureaukratiseringsudvalget har overvejet forskellige muligheder for samordning af elevplan, uddannelsesbog og uddannelsesplan. Et flertal af udvalget bestående af KL, Børne- og Kulturchefforeningen, Skolelederne, Skole og Samfund samt BUPL har anført, at de foretrækker en model, hvorefter de tre redskaber samordnes i ét dokument, således at elever, forældre, lærere og vejledere fremover kun skal forholde sig til ét dokument.

På baggrund af ovenstående foreslås det, at elevplan, uddannelsesbog og uddannelsesplan samles i ét redskab på de klassetrin, hvor elever, forældre, lærere og vejledere i dag skal forholde sig til flere redskaber, således at der opnås en administrativ forenkling. Det foreslås, at der ikke længere stilles krav om udfærdigel-

se af en skriftlig uddannelsesbog fra 6. klassetrin, mens de i dag gældende elementer fra både elevplanen og uddannelsesplanen foreslås videreført i én ny elev- og uddannelsesplan på 8. og 9. klassetrin. Fra børnehaveklassen og frem til og med 7. klassetrin vil der fortsat være elevplan for alle elever. Der foreslås ingen ændringer for så vidt angår de i dag gældende regler om udarbejdelse af en uddannelsesplan på 10. klassetrin. Der henvises til afsnit 2 samt til bemærkningerne til § 1, nr. 4.

Afbureaukratiseringsudvalget har endvidere overvejet muligheden for at forenkle proceduren for henvisning til specialundervisning i enkelte fag inden for skolens rammer. Et flertal af udvalget bestående af KL, Børne- og Kulturchefforeningen, Danmarks Lærerforening, Skolelederne samt BUPL har anført, at de foretrækker en afbureaukratiseringsmodel, hvorefter en forudgående pædagogisk-psykologisk vurdering kan undlades, hvis skole og forældre er enige om, at der er behov for at iværksætte specialundervisning i enkelte fag. For Danmarks Lærerforening er det dog en forudsætning, at der hurtigst muligt efter iværksættelse af specialundervisning indhentes en pædagogisk-psykologisk vurdering.

Det foreslås på baggrund heraf, at skolelederen fremover kan undlade at indhente en pædagogisk-psykologisk vurdering, hvis skolelederen samt forældrene og eleven er enige om at iværksætte specialundervisning i enkelte fag for den pågældende elev inden for skolens rammer. Der henvises til afsnit 3 samt til bemærkningerne til § 1, nr. 2.

Undervisningsministeriet har som opfølgning på rapporten fra afbureaukratiseringsudvalget på folkeskoleområdet derudover administrativt gennemført en ændring af reglerne om tidsfrister for udarbejdelse af og opfølgning på kvalitetsrapporter. Herudover vil Undervisningsministeriet videre som led i denne opfølgning gennemføre en række forenklingstiltag, som ikke kræver lovændring, herunder ændring af proceduren for fritagelse for test og prøver samt reglerne om indberetning af fravær.

Det videre arbejde med afbureaukratisering af folkeskolen vil ske i regi af regeringens afbureaukratiseringsprogram. Folkeskoleområdet vil i løbet af efteråret 2008 blive scannet med henblik på at identificere problemer og forslag til afbureaukratisering via input fra lærere og ledere. Endvidere vil der blive gennemført en kortlægning og måling af udvalgte medarbejderes administrative opgaver, og de enkelte skoler vil – via en udfordringsret – kunne søge om dispensation til at afprøve nye måder at gøre tingene på. Dette gælder både med hensyn til kommunale og statslige regler, og herunder også elevplaner og kvalitetsrapporter. Rammerne herfor er ikke fastlagt, men det vil blive sikret, at formålet med lovgivningen fortsat opfyldes under forsøgsperioden.

Regeringens afbureaukratiseringsprogram indebærer, at Undervisningsministeriet medio 2009 skal have udarbejdet handlingsplaner med konkrete forslag til yderligere afbureaukratisering af folkeskoleområdet. Endvidere kan erfaringerne indhentet i forbindelse med udfordringsretten give anledning til yderligere afbureaukratiseringsinitiativer.

2. Samordning af elevplan, uddannelsesbog og uddannelsesplan

2.1. Gældende regler

2.1.1. Elevplan

Siden 1993 har folkeskolelærere løbende som en integreret del af undervisningen skullet evaluere elevernes udbytte af undervisningen. Formålet er bl.a. at oplyse lærere, elever og forældre om, hvorvidt undervisningen har givet det forventede udbytte, og på hvilken måde den videre undervisning skal planlægges og gennemføres. Evalueringen danner grundlag for vejledning af den enkelte elev og er nødvendig for tilrettelæggelse og sikring af undervisningsdifferentiering. Frem til august 2006 har der ikke været et udtrykkeligt lovkrav om skriftlig evaluering.

Med virkning fra 1. august 2006 (lov nr. 572 af 9. juni 2006 om ændring af lov om folkeskolen (Præcisering af folkeskolens formål, ekstra timer i dansk og historie, elevplaner, offentliggørelse af landsresultater af test, præcisering af det kommunale ansvar samt etablering af råd for evaluering og kvalitetsudvikling af folkeskolen)) blev den skriftlige elevplan indført i folkeskoleloven. Det fremgår nu af § 13, stk. 2, 3. pkt., i lov om folkeskolen (folkeskoleloven), at hver elev til brug for den løbende evaluering skal have en elevplan, som indeholder resultater af og den besluttede opfølgning på evalueringen.

Elevplanen skal styrke grundlaget for undervisningens planlægning og tilrettelæggelse for derved at forbedre udbyttet af undervisningen for den enkelte elev og styrke samarbejdet mellem skole og hjem.

Undervisningsministeriet har i bekendtgørelsen om elevplaner i folkeskolen (bekendtgørelse nr. 703 af 23. juni 2006) fastsat nærmere regler om elevplaner.

Det fremgår heraf, at elevplanen skal udleveres regelmæssigt til forældrene, hvilket betyder mindst én gang om året. Der er ikke herudover krav om, hvornår elevplanen skal foreligge i skriftlig form. Det er således overladt til lokal beslutning, f.eks. om elevplaner skal udfyldes løbende, eller om arbejdet skal lægges i tiden op til det tidspunkt, hvor elevplanerne skal udleveres til forældrene.

Elevplanen skal indeholde en statusdel og en opfølgningsdel. Elevplanens statusdel skal indeholde oplysninger om resultater af den løbende evaluering af undervisningen i alle fag, mens elevplanens opfølgningsdel skal indeholde oplysninger om den besluttede opfølgning på resultaterne af den løbende evaluering og de obligatoriske nationale test. Det fremadrettede perspektiv skal sikre, at den enkelte elev bringes videre i forhold til sin læring.

Elevplanen skal alene indeholde oplysninger, der har betydning for lærernes, elevens og forældrenes arbejde med at følge op på og forbedre effekterne af undervisningen. Dette indebærer, at elevplanen skal tilpasses den enkelte elev ud fra en individuel vurdering af elevens samlede faglige og sociale situation. Beslutning om, hvilke oplysninger det har betydning at notere i elevplanen, tages i praksis af lærerne.

Elevplanen kan også indeholde oplysninger om aftaler om, hvordan forældrene kan bidrage til, at eleven får en god skolegang, samt oplysninger om andre forhold relateret til elevens adfærd i undervisningssituationen og skolens dagligdag.

Der stilles således følgende krav til elevplanen:

- Elevplanen skal udarbejdes til alle elever på alle klassetrin.
- Elevplanen skal indeholde oplysning om resultater af den løbende evaluering af undervisningen i alle fag (statusdelen).
- Elevplanen skal indeholde oplysning om den besluttede opfølgning på resultaterne af den løbende evaluering, herunder om opfølgning på resultater af de obligatoriske test og om eventuelle aftaler om forældrenes og elevens medvirken til, at eleven når de opstillede læringsmål (opfølgningsdelen).
- Elevplanen skal udleveres regelmæssigt, dvs. mindst én gang om året.

For elever i 10. klasse gælder samme krav om løbende evaluering af eleven som på de øvrige klassetrin i folkeskolen. Med lov nr. 560 af 6. juni 2007 om ændring af lov om folkeskolen og forskellige andre love (10. klasse målrettes elever, som har behov for yderligere faglig kvalificering og uddannelsesafklaring for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse), der trådte i kraft den 1. august 2008, blev det imidlertid præciseret, at for elever i 10. klasse gælder det særlige, at uddannelsesplanen udgør det grundlæggende arbejdsredskab, hvorefter undervisningen skal tilrettelægges, jf. afsnit 2.1.3. Som konsekvens heraf skal der fra skoleåret 2008/09 ikke længere udarbejdes elevplaner for elever i 10. klasse.

Det er i øvrigt op til hver enkelt skole eller kommune at finde en nærmere model for elevplanen. Det kan herunder besluttes, om elevplanen skal udarbejdes elektronisk eller i papirform.

2.1.2. Uddannelsesbog

Som led i styrkelsen af folkeskolens skolevejledningsordning blev det pr. 1. august 2000 (bekendtgørelse nr. 501 af 6. juni 2000 om uddannelsesplaner i folkeskolen) en pligt for eleverne fra 6. klassetrin at udarbejde en uddannelsesbog i samarbejde med forældrene og skolevejlederne.

Kravene til indholdet af uddannelsesbogen er senest ændret med bekendtgørelsen om vejledning om valg af ungdomsuddannelse og erhverv (bekendtgørelse nr. 704 af 30. juni 2008), der trådte i kraft 1. august 2008.

Det fremgår heraf, at uddannelsesbogen løbende skal afdække den enkelte elevs behov for vejledning og danne udgangspunkt for vejledningen i forbindelse med elevens uddannelsesplanlægning.

Ungdommens Uddannelsesvejledning har ansvaret for, at eleverne i folkeskolen løbende arbejder med individuel uddannelsesplanlægning, herunder at eleverne udarbejder uddannelsesbogen. Dette arbejde bygger

på de kundskaber og færdigheder, som eleverne bl.a. har tilegnet sig i det obligatoriske emne uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering fra børnehaveklassen til og med 9. klassetrin.

Ungdommens Uddannelsesvejledning har ligeledes ansvaret for vejledningsaktiviteter i tilknytning til uddannelsesbogen, og det er således også Ungdommens Uddannelsesvejledning, der forestår vejledningssamtalerne i forbindelse med uddannelsesplanlægningen i 6.-9./10. klasse.

Uddannelsesbogen udarbejdes af eleven og justeres løbende i samarbejde med forældrene, skolen og Ungdommens Uddannelsesvejledning, indtil eleven forlader folkeskolen. Forløbet skal give eleverne gode muligheder for at udarbejde den endelige uddannelsesplan efter 9. eller 10. klasse, hvor eleverne vælger ungdomsuddannelse.

Der stilles således følgende krav til uddannelsesbogen:

- Uddannelsesbogen skal afdække elevens individuelle behov for vejledning.
- Bogen skal følge og dokumentere vejledningsprocessen.
- Bogen skal understøtte elevens refleksioner gennem vejledningsforløbet.
- Bogen skal danne grundlag for vejledningen i forbindelse med elevens uddannelsesplanlægning.
- Bogen skal udvikle elevens kompetencer i forhold til arbejdet med uddannelsesplanen.
- Bogen udarbejdes af eleven og justeres løbende i samarbejde med forældrene, skolen og Ungdommens Uddannelsesvejledning, indtil eleven forlader skolen.

2.1.3. Uddannelsesplan

Handlings- og uddannelsesplaner blev som begreb i folkeskolesammenhæng introduceret i forlængelse af folkeskolelovændringen i 1994 (lov nr. 1140 af 21. december 1994 om ændring af lov om folkeskolen (Skolevejledning, hjemmel til at fastsætte særlige kvalifikationskrav samt ændrede betalingsregler for skolefritidsordningen)) og den efterfølgende bekendtgørelse om skolevejledningsordningen (bekendtgørelse nr. 611 af 21. juni 1996). I forbindelse med ændringen af folkeskolelovens regler om 10. klasse ved lov nr. 406 af 2. juni 1999 om ændring af lov om folkeskolen m.fl. love (10. klasse) blev der stillet egentlige krav til uddannelsesplanen, og det blev fastsat, at undervisningen i 10. klasse skulle bygge på den enkelte elevs personlige uddannelsesplan.

Reglerne om uddannelsesplanen er herefter ændret flere gange bl.a. i forbindelse med vejledningsreformen i 2003, hvor Ungdommens Uddannelsesvejledning erstattede skolevejlederen.

På 9. og 10. klassetrin udarbejder den enkelte elev en uddannelsesplan, jf. § 2 a i lov om vejledning om uddannelse og erhverv (vejledningsloven) og folkeskolelovens § 19 c, hvoraf det fremgår, hvilke mål eleven har for uddannelse efter grundskolen eller efter 10. klasse.

Uddannelsesplanen udformes i et skema, der skal indeholde en række nærmere bestemte oplysninger, herunder en præsentation af eleven, elevens valg af ungdomsuddannelse, elevens generelle overvejelser om valg af uddannelse og erhverv og Ungdommens Uddannelsesvejlednings bemærkninger til planen m.v. Planen skal omfatte både faglige og personlige udviklingsmuligheder og danne grundlag for tilrettelæggelse af den enkelte elevs undervisning og uddannelsesvalg.

Uddannelsesplanen udarbejdes på baggrund af uddannelsesbogen og som led i det obligatoriske emne uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering. På 10. klassetrin udarbejdes uddannelsesplanen tillige på baggrund af uddannelsesplanen fra 9. klasse og ses i sammenhæng med den obligatoriske selvvalgte opgave.

Ved ansøgning om optagelse på en ungdomsuddannelse medsendes elevens uddannelsesplan, som indgår i ungdomsuddannelsens planlægning af elevens videre uddannelsesforløb.

Der stilles følgende krav til uddannelsesplanen, jf. bekendtgørelsen om vejledning om valg af ungdomsuddannelse og erhverv (bekendtgørelse nr. 704 af 30. juni 2008):

- Uddannelsesplanen skal angive, hvilke mål eleven har for uddannelse efter grundskolen eller 10. klasse.
- Planen skal indeholde elevens præsentation af sig selv, herunder oplysninger om faglige, sociale og uformelle kompetencer samt arbejdsvaner.

- Planen skal indeholde oplysninger om elevens vejledningsforløb, eventuelle brobygningsforløb og andre vejledningsaktiviteter samt begrundelse for de valgte aktiviteter.
- Planen skal angive elevens valg af ungdomsuddannelse eller andre aktiviteter.
- Planen skal indeholde elevens overvejelser om uddannelsesvalget og fremtidigt erhverv.
- Planen skal indeholde skolens og Ungdommens Uddannelsesvejlednings stillingtagen til, hvorvidt de elever der søger en gymnasial uddannelse, indstilles til optagelsesprøve.
- Planen skal beskrive forhold, der giver anledning til særlig opmærksomhed ved elevens start på en ungdomsuddannelse, herunder behov for særlige støtteforanstaltninger på ungdomsuddannelsen med nødvendig dokumentation.
- Planen skal indeholde forældrenes, skolens og Ungdommens Uddannelsesvejlednings bemærkninger og underskrifter.
- For elever, der skal i 10. klasse, gælder der særlige krav til uddannelsesplanen. Det skal således af uddannelsesplanen fremgå, hvad eleven vil opnå med undervisningsforløbet i 10. klasse. Derudover stilles en række yderligere krav til planen, herunder krav om oplysninger om elevens generelle overvejelser om valg af uddannelse og erhverv efter 10. klasse, elevens ønsker om deltagelse i brobygningsforløb og praktik samt elevens overvejelser om aflæggelse af prøver.

Med lov nr. 559 af 6. juni 2007 om ændring af lov om vejledning om valg af uddannelse og erhverv og forskellige andre love og om ophævelse af lov om brobygningsforløb til ungdomsuddannelserne (Tidlig vejledning i folkeskolen, mentorordning, brobygning og forøget opsøgende vejledning m.v.) er reglerne om uddannelsesplanen ændret, således at arbejdet med uddannelsesplanen nu skal påbegyndes allerede i 8. klasse. Formålet hermed er at give skolen et bedre grundlag for at tilrettelægge undervisningen i 9. klasse under hensyntagen til elevens uddannelsesvalg og forberedelse hertil. Lov nr. 559 af 6. juni 2007 justerer endvidere uddannelsesplanen, således at den nu har en større anvendelsesværdi for ungdomsuddannelserne ved elevens påbegyndelse af en gymnasial eller en erhvervsrettet ungdomsuddannelse. De ændrede regler trådte i kraft den 1. august 2008.

Ændringerne indebærer, at uddannelsesplanen justeres løbende, fra eleven går i 8. klasse, og indtil eleven skal vælge ungdomsuddannelse i 9. klasse. Planen justeres, når der er behov herfor i forbindelse med individuelle samtaler mellem eleven og vejlederen.

For elever i 10. klasse indebærer ændringerne, at uddannelsesplanen skal danne grundlag for undervisningens tilrettelæggelse, så den imødekommer den enkeltes behov. Endvidere skal uddannelsesplanen i alle 10. klasser anvendes som værktøj i den løbende vejledning af eleven om det fremtidige uddannelsesvalg.

Endelig indebærer ændringerne, at ungdomsuddannelsesinstitutionerne nu er forpligtede til at gøre brug af uddannelsesplanen fra 9. eller 10. klasse, når eleven påbegynder en ungdomsuddannelse.

2.1.4. Øget fokus på elever med særlige behov for vejledning

Med lov nr. 298 af 30. april 2003 om vejledning om valg af uddannelse og erhverv (vejledningsreformen) blev der sat fokus på børn og unge med særlige behov for vejledning, og vejledningen blev målrettet denne gruppe. Prioriteringen af vejledningsindsatsen er siden blevet målrettet yderligere ved lovændringer i 2007 og 2008:

- Ændring af vejledningsloven i 2007 (lov nr. 559 af 6. juni 2007 om ændring af lov om vejledning om valg af uddannelse og erhverv og forskellige andre love og om ophævelse af lov om brobygningsforløb til ungdomsuddannelserne (Tidlig vejledning i folkeskolen, mentorordning, brobygning og forøget opsøgende vejledning m.v.)), der bl.a. ændrede brobygningsbestemmelserne.
- Ændring af vejledningsloven i 2008 (lov nr. 544 af 17. juni 2008 om ændring af lov om vejledning om valg af uddannelse og erhverv (Sammenhæng i vejledningsindsatsen, gennemførelsesvejledning m.v.)), der bl.a. medførte en sikring af sammenhæng og progression i vejledningsindsatsen samt en præcisering af målgruppen af unge med særlige behov for vejledning.

Ændringerne i 2007 og 2008 indebærer, at vejledningen i særlig grad skal målrettes unge, som uden en vejledningsindsats vil få vanskeligheder ved at vælge, påbegynde eller gennemføre en uddannelse eller vælge et erhverv.

Ungdommens Uddannelsesvejledning er ansvarlig for, at der iværksættes en tidlig indsats over for grupper med særlige behov for vejledning. Det særlige behov for vejledning kan begrundes i psykiske eller fysiske funktionsnedsættelser og utilstrækkelige skolekundskaber, men også forhold som f.eks. uregelmæssigt fremmøde, misbrug, isolation eller anden adfærd, der udspringer af faglige, personlige og/eller sociale problemer, er bestemmende for, om der bør iværksættes en særlig vejledningsmæssig indsats. Den indsats, der iværksættes, vedrører afklarende forløb væk fra skolen, tilknytning af en mentor eller andre initiativer, herunder initiativer hjemlet i anden lov end vejledningsloven, f.eks. i lov om social service. Indsatsen, der kan begynde fra 6. klassetrin, tilrettelægges i samarbejde med eleven, forældrene og elevens skole. Desuden inddrages andre relevante parter.

I forlængelse af Velfærdsaftalen af 20. juni 2006 vil den styrkede vejledningsindsats, herunder den særlige vejledningsindsat på 6. og 7. klassetrin, blive evalueret i 2009.

2.2. En ny elev- og uddannelsesplan på 8. og 9. klassetrin

Det overordnede formål med elevplanen er at sikre, at der sker en løbende evaluering af elevens udbytte af undervisningen, og at der følges op på resultaterne af evalueringen med henblik på at sikre progression i elevens faglige udvikling gennem hele skoleforløbet.

Formålet med uddannelsesbogen er løbende at få afdækket den enkelte elevs behov for vejledning og understøtte elevens refleksioner gennem vejledningsforløbet. Arbejdet med uddannelsesbogen skal endvidere understøtte, at eleven får tilstrækkeligt grundlag for at træffe uddannelses- og erhvervsvalg.

Formålet med uddannelsesplanen er at udvikle elevens evne til at træffe valg om uddannelse og erhverv samt at give uddannelsesrelevante oplysninger videre til ungdomsuddannelsen.

Bogen og planerne tjener således forskellige formål, men har væsentlige indholdsmæssige sammenfald. Elevplanen og uddannelsesplanen skal danne grundlag for tilrettelæggelse af den enkelte elevs undervisning, og planerne er således værktøjer, der understøtter og sikrer undervisningsdifferentiering. Begge planer skal omfatte faglige og personlige/sociale udviklingsmuligheder. For så vidt angår uddannelsesbog og uddannelsesplan er der i begge tilfælde fokus på vejledning af den enkelte elev med henblik på afklaring af elevens uddannelsesvalg. Elevplanen, uddannelsesbogen og uddannelsesplanen bør derfor efter regeringens opfattelse kunne sammentænkes på en måde, så der opnås en administrativ og i forhold til forældre og elever en kommunikativ forenkling.

Afbureaukratiseringsudvalget har overvejet forskellige muligheder for samordning af elevplan, uddannelsesbog og uddannelsesplan. KL, Børne- og Kulturchefforeningen, Skolelederne, Skole og Samfund samt BUPL har anført, at de foretrækker en model, hvorefter de tre redskaber samordnes i ét dokument, således at elever, forældre, lærere og vejledere fremover kun skal forholde sig til ét dokument.

Det foreslås på den baggrund, at elevplan, uddannelsesbog og uddannelsesplan samles i ét redskab på de klassetrin, hvor elever, forældre, lærere og vejledere i dag skal forholde sig til flere redskaber.

Fra børnehaveklassen og frem til og med 7. klassetrin vil elever, lærere og forældre kun skulle forholde sig til elevplanen. Der foreslås ingen ændringer i indholdet af den eksisterende elevplan.

Der vil efter forslaget ikke længere blive stillet krav om udfærdigelse af en skriftlig uddannelsesbog fra 6. klassetrin. Derimod vil Ungdommens Uddannelsesvejledning fortsat skulle forestå vejledningssamtaler med eleverne samt have ansvaret for forskellige vejledningsaktiviteter, herunder vejledning af elever, der skønnes at få vanskeligheder ved at vælge, påbegynde eller gennemføre en ungdomsuddannelse, jf. nærmere herom afsnit 2.1.4. Den uddannelsesplanlægning, som i dag tager afsæt i uddannelsesbogen, herunder forberedelse til at arbejde med uddannelsesplanen, vil indgå i vejledningen.

På 8. og 9. klassetrin samles elevplanen, uddannelsesbogen og uddannelsesplanen, så de udgør ét redskab – en elev- og uddannelsesplan. Indholdet af den nuværende elevplan og den nuværende uddannelsesplan videreføres i den nye elev- og uddannelsesplan, mens den skriftlige uddannelsesbog afskaffes som selvstændigt redskab. Med den nævnte samordning af de tre dokumenter på 8. og 9. klassetrin vil samspillet mellem redskaberne blive tydeliggjort, og det vil fremover i højere grad blive muligt at tilrettelægge elevens undervisning under hensyntagen til elevens valg af uddannelse efter 9. klasse.

En samordning af bogen og planerne indebærer den administrative forenkling, at elever, forældre, lærere og vejledere fremover i praksis kun skal forholde sig til ét dokument ad gangen. Ved at integrere evalueringsdelen af elevplanen i vejledningsdelen skabes der en bedre forudsætning for en realistisk vejledning fra Ungdommens Uddannelsesvejledning.

Der vil således fortsat skulle udarbejdes en skriftlig evaluering af samtlige elever i folkeskolen til og med 9. klasse. Når eleven når 8. klasse, påbegynder den enkelte elev som hidtil arbejdet med at konkretisere ønsker til en kommende ungdomsuddannelse eller valg af erhverv, og et foreløbigt uddannelsesvalg træffes. Eleven indskriver sine ønsker i den del af elev- og uddannelsesplanen, der vedrører vejledning og uddannelse. Elevens ønsker til videre uddannelse eller erhverv vil som hidtil blive udarbejdet efter vejledning fra Ungdommens Uddannelsesvejledning og med udgangspunkt i de informationer, der fremgår af evalueringsdelen af elev- og uddannelsesplanen.

På 10. klassetrin vil uddannelsesplanen som hidtil udgøre grundlaget for undervisningens tilrettelæggelse. Der vil således fortsat ikke skulle udarbejdes en skriftlig evaluering af eleverne i 10. klasse.

Vejlednings- og uddannelsesdelen af elev- og uddannelsesplanen vil, ligesom det i dag er tilfældet med uddannelsesplanen, i tilknytning til ansøgning om optagelse skulle videregives til den udbyder af 10. klasse eller den ungdomsuddannelsesinstitution, som eleven søger optagelse på i forlængelse af 9. eller 10. klasse. Den del af elev- og uddannelsesplanen, der videresendes til skolen eller ungdomsuddannelsesinstitutionen i forbindelse med elevens videre uddannelse efter 9. eller 10. klasse, vil fortsat blive betegnet uddannelsesplan. Den del af elev- og uddannelsesplanen, der vedrører elementerne fra den gældende elevplan, dvs. oplysninger om den løbende evaluering fra børnehaveklassen og frem, vil som hidtil ikke blive videregivet til udbyderen af 10. klasse eller uddannelsesinstitutionen, medmindre der foreligger et klart samtykke hertil.

3. Procedure for iværksættelse af specialundervisning i enkelte fag

3.1. Gældende regler

Det fremgår af folkeskolelovens § 12, stk. 2, at henvisning til specialundervisning, som ikke er af foreløbig karakter, sker efter pædagogisk-psykologisk rådgivning og efter samråd med eleven og forældrene. Det er skolens leder, der træffe afgørelsen om, hvorvidt en elev skal henvises til specialundervisning.

I bekendtgørelse nr. 1373 af 15. december 2005 om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, som ændret ved bekendtgørelse nr. 719 af 1. juli 2008, er der fastsat nærmere regler om pædagogisk-psykologisk rådgivning.

Foruden regler om pædagogisk-psykologisk rådgivnings virksomhed i forbindelse med henvisning til specialundervisning er der fastsat regler om fortsættelse, ændring eller ophør af specialundervisningen.

Efter bekendtgørelsens § 7 skal skolens leder på kommunale skoler således mindst én gang om året tage stilling til, om den specialpædagogiske bistand til den pågældende elev skal fortsætte, ændres eller ophøre. Beslutningen træffes på grundlag af en pædagogisk-psykologisk vurdering og efter samråd med forældrene.

3.2. Ny procedure for iværksættelse af specialundervisning i enkelte fag

Parter på folkeskoleområdet har anført, at det kan forekomme unødvendigt bureaukratisk at skulle afvente en pædagogisk-psykologisk vurdering forud for iværksættelse af specialundervisning i enkelte fag, idet skole og forældre ofte er enige om, at der skal iværksættes støtte. Hertil kommer, at dette krav ikke medvirker til, at der sker en fleksibel løbende planlægning, hvor specialundervisningen indgår i skolens samlede muligheder for at differentiere undervisningen.

Afbureaukratiseringsudvalget har på denne baggrund overvejet flere modeller til afbureaukratisering af området. KL, Børne- og Kulturchefforeningen, Danmarks Lærerforening, Skolelederne samt BUPL har anført, at de foretrækker en afbureaukratiseringsmodel, hvorefter en forudgående pædagogisk-psykologisk vurdering kan undlades, hvis skole og forældre er enige om, at der er behov for at iværksætte specialundervisning i enkelte fag inden for skolens rammer. For Danmarks Lærerforening er det dog en forudsætning, at der hurtigst muligt efter iværksættelse af specialundervisning indhentes en pædagogisk-psykologisk vurdering.

Med henblik på en forenkling af sagsgangen foreslås det på den baggrund, at inddragelse af pædagogisk-psykologisk rådgivning fremover kan undlades i de tilfælde, hvor skolens leder vurderer, at en pædagogisk-psykologisk vurdering af eleven ikke er nødvendig for iværksættelse af specialundervisning i enkelte fag inden for skolens rammer. Eleven og forældrene skal være enige heri.

Forslaget indebærer den administrative forenkling, at der ikke stilles krav om, at iværksættelse af specialundervisning i enkelte fag altid skal bygge på en pædagogisk-psykologisk vurdering. Endvidere medfører forslaget, at specialundervisning i enkelte fag kan iværksættes uden unødig forsinkelse.

I praksis vil det typisk indebære, at skoleledere orienterer forældrene om, at skolen vurderer, at der er behov for at iværksætte specialundervisning for eleven i enkelte fag, og at skolen ikke finder det nødvendigt at indhente en pædagogisk-psykologisk vurdering i sagen.

Er forældrene og eleven enige heri, kan skoleledere træffe beslutning om henvisning til specialundervisning i enkelte fag uden forudgående indhentelse af en pædagogisk-psykologisk vurdering.

Er forældrene og/eller eleven ikke enige heri, kan de forlange, at der indhentes en pædagogisk-psykologisk udtalelse forud for skoleledere's beslutning.

Som en konsekvens af forslaget vil skolens leder heller ikke skulle indhente en pædagogisk-psykologisk vurdering ved fortsættelse, ændring eller ophør af den specialpædagogiske bistand, såfremt forældrene og eleven er enige i skoleledere's vurdering.

4. Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Lovforslaget er en del af regeringens afbureaukratiseringsprogram og et led i realiseringen af kommuneaftalen for 2009, hvoraf det fremgår, at kommunerne skal fortsætte indsatsen med at udnytte potentialerne for at frigøre ressourcer til borgernær service. Af aftalen fremgår det endvidere, at KL og regeringen er enige om, at kommunerne kan omstille aktiviteter svarende til et råderum på 1 mia. kr. i 2009 stigende til 5 mia. kr. i 2013 gennem omprioriteringer og bedre ressourceudnyttelse, samt at regeringen sammen med KL vil udarbejde konkrete forslag til statslige tiltag, der kan bidrage til at frigøre ressourcer i kommunerne svarende til ½ mia. kr. i 2010 stigende til 2½ mia. kr. i 2013.

Det skønnede mindreudgiftspotentiale ved lovforslaget er følgende:

Samordning af elevplan, uddannelsesbog og uddannelsesplan:

For lærere og vejledere vil der være tale om forenkling, da de fremover på 8. og 9. klassetrin kun vil skulle forholde sig til ét i stedet for som hidtil tre dokumenter. Den mulige tidsgevinst herved antages dog ikke at påvirke udmøntningen af gældende arbejdstidsaftaler og dermed ikke at føre til kommunale mindreudgifter.

Procedure for henvisning til specialundervisning i enkelte fag:

Forslaget består i, at skolen kan iværksætte specialundervisning uden forhåndsudtalelse fra Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR). Dette medfører en umiddelbar administrativ forenkling. Samtidig må det forventes, at der bliver en vis flytning af arbejdsopgaver fra PPR til skolens speciallærere, idet der i alle tilfælde skal foretages en udredning for at kunne iværksætte relevant specialundervisning. Herudover må det forventes, at PPR i nogle sager vil få en konsultativ funktion over for skolerne. Der skønnes samlet at være mindreudgifter i form af arbejdstidsbesparelse ved reduceret sagsgang og i kraft af, at speciallæreren med sit forhåndskendskab og allerede gjorte overvejelser om foranstaltningen vil kunne udarbejde udredningen hurtigere end PPR, hvortil kommer, at specialundervisningslæreres løn er mindre end skolepsykologers. Den samlede nettoeffekt skønnes at være en mindreudgift på 3,5 mio. kr. årligt.

5. Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner

[Afventer VAKKS-undersøgelse]

6. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

7. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

8. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

9. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vil indebære den forenkling for forældre til skoleelever, at man skal forholde sig til færre dokumenter i forbindelse med skole-hjem-samarbejdet.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

11. Hørte myndigheder m.v.

Lovforslaget har forud for fremsættelsen været sendt til høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Amnesty International, Børne- og Kulturchefforeningen, Børnerådet, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Lærerforening, Danmarks Vejlederforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Friskoleforening, Dansk Industri, Dansk Landbrug, Dansk Teknisk Lærerforbund, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Erhvervsskoler, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Skoleelever, Danske Studerendes Fællesråd, Danske Underviserorganisationers Samråd, Det Centrale Handicapråd, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Efterskoleforeningen, Elevorganisationen for de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, Erhvervsskolernes Bestyrelsesforening, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Forbundet for Pædagoger og Klubfolk (BUPL), Foreningen af private, selvejende gymnasier, studenter- og hf-kurser, Foreningen af Uddannelses- og Erhvervsvejledere ved Tekniske Skoler, Foreningen Danske Landbrugsskoler, Frie Grundskolers Fællesråd, Frie Skolers Lærerforening, FTF, Fællesrådet for Uddannelses- og Erhvervsvejledning (FUE), Gymnasieskolernes Lærerforening, Gymnasieskolernes Rektorforening, Handelsskolernes Lærerforening, Husholdnings- og håndarbejdsskolerne, Håndværksrådet, Institut for Menneskerettigheder, KL, Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere, Landsforeningen af 10. klasseskoler i Danmark, Landsforeningen af Opholdssteder, Botilbud og Skolebehandlingstilbud, Landsforeningen af Ungdomsskoleledere, Landsorganisationen i Danmark, Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Lederforsamlingen for Ungdommens Uddannelsesvejledning, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU), Rådet for Etniske Minoriteter, Sammenslutningen af ledere ved skolerne for de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, Skolelederne, Skole og Samfund, Studievejlederforeningen for gymnasiet og hf, Ungdomsringen og Ungdomsskolernes Udviklingscenter.

12. Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslagets forslag om forenkling af procedure for henvisning til specialundervisning i enkelte fag skønnes samlet at medføre mindreudgifter i form af arbejdstidsbesparelse ved reduceret sagsgang og i kraft af, at specallæreren med sit forhåndskendskab og allerede gjorte	Ingen

	overvejelser om foranstaltningen vil kunne udarbejde udredningen hurtigere end PPR, hvortil kommer, at specialundervisningslæreres løn er mindre end skolepsykologers. Den samlede nettoeffekt skønnes at være en mindreudgift på 3,5 mio. kr. årligt.	
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	[Afventer VAKKS-undersøgelse]	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Lovforslaget indebærer den forenkling for forældre til skoleelever, at man skal forholde sig til færre dokumenter i forbindelse med skole-hjem-samarbejdet.	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

(Lov om folkeskolen)

Til nr. 1

Med lov nr. 544 af 17. juni 2008 om ændring af lov om vejledning om valg af uddannelse og erhverv (Sammenhæng i vejledningsindsatsen, gennemførelsesvejledning m.v.) blev titlen på vejledningsloven ændret til *lov om vejledning om uddannelse og erhverv*. Med lovforslagets § 1, nr. 1, bringes lovteksten i folkeskoleloven i overensstemmelse hermed.

Til nr. 2 (§ 12, stk. 2)

Efter den foreslåede bestemmelse i *§ 12, stk. 2, 2. pkt.*, kan inddragelse af pædagogisk-psykologisk rådgivning undlades i de tilfælde, hvor skolens leder vurderer, at en pædagogisk-psykologisk vurdering af eleven ikke er nødvendig for iværksættelse af specialundervisning i enkelte fag.

Det er hermed forudsat, at elevens behov for støtte ikke giver anledning til tvivl, og at der fagligt på skolen kan etableres et relevant specialundervisningstilbud. I sådanne tilfælde er der ikke behov for inddragelse af pædagogisk-psykologisk rådgivning med henblik på yderligere vurdering og udredning af elevens vanskeligheder og forslag til ordning af den specialpædagogiske bistand. Ændringen vil betyde, at skolens leder kan iværksætte den nødvendige specialpædagogiske bistand til eleven uden unødig forsinkelse.

Efter forslaget er det en forudsætning, at eleven og forældrene er enige i skolelederens vurdering af, at inddragelse af pædagogisk-psykologisk rådgivning kan undlades. Eleven og forældrene vil således efter forsla-

get kunne kræve en pædagogisk-psykologisk vurdering, selv om skolens leder ikke finder vurderingen nødvendig.

De nærmere regler om specialundervisning er fastsat i bekendtgørelse nr. 1373 af 15. december 2005 om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, som ændret ved bekendtgørelse nr. 719 af 1. juli 2008.

Det fremgår af disse regler, at skolens leder på kommunale skoler følger udviklingen hos elever, der modtager specialundervisning, og mindst én gang om året tager stilling til, om den specialpædagogiske bistand til den pågældende elev skal fortsætte, ændres eller ophøre. Beslutningen træffes på grundlag af en pædagogisk-psykologisk vurdering og efter samråd med forældrene.

Som en konsekvens af den foreslåede bestemmelse i § 12, stk. 2, 2. pkt., vil bekendtgørelsen efter lovens ikrafttræden blive ændret, således at den pædagogisk-psykologiske vurdering heller ikke skal indhentes ved fortsættelse, ændring eller ophør af specialundervisning i enkelte fag, hvis skolelederen vurderer, at det ikke er nødvendigt, og eleven og forældrene er enige heri.

Elever, der henvises til specialklasser eller specialskoler i eller uden for kommunen, herunder regionale undervisningstilbud, er ikke omfattet af forslaget. Grunden hertil er, at en henvisning af elever til specialklasser eller specialskoler kun bør ske i de vanskeligste tilfælde. Der vil derfor fortsat skulle ske en pædagogisk-psykologisk vurdering, før skolelederen eller kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om en sådan henvisning.

Til nr. 3 (§ 13, stk. 2, 3. og 4. pkt.)

Det foreslås, at *§ 13, stk. 2, 3.* og *4. pkt.*, om elevplaner ophæves som konsekvens af forslaget om indførelse af en ny samlet elev- og uddannelsesplan, jf. den ved lovforslagets § 1, nr. 4, foreslåede bestemmelse i § 13 b.

Til nr. 4 (§ 13 b)

Det foreslås i *§ 13 b, stk. 1*, at der for hver elev fra børnehaveklassen til og med 7. klassetrin skal udarbejdes en elevplan, der skal indeholde resultater af og den besluttede opfølgning på evalueringen.

Den foreslåede bestemmelse svarer til den i dag gældende bestemmelse i § 13, stk. 2, 3. pkt., med den forskel, at elevplanen efter forslaget alene udarbejdes til og med 7. klassetrin. Fra 8. klassetrin vil elevplanen og uddannelsesplanen blive integreret i et fælles dokument, jf. den foreslåede bestemmelse i § 13 b, stk. 2.

Der er ikke med forslaget herudover tiltænkt ændringer i de i dag gældende krav til elevplanen.

Det foreslås i *§ 13 b, stk. 2*, at der for hver elev på 8. og 9. klassetrin skal udarbejdes en elev- og uddannelsesplan.

Efter den foreslåede bestemmelse i *§ 13 b, stk. 2, nr. 1*, skal elev- og uddannelsesplanen til brug for den løbende evaluering indeholde resultater af og den besluttede opfølgning på den løbende evaluering af elevernes udbytte af undervisningen. Formuleringen svarer til den gældende bestemmelse om elevplaner i § 13, stk. 2, 3. pkt. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at de i dag gældende regler om elevplaner videreføres som et element i den nye elev- og uddannelsesplan på 8. og 9. klassetrin.

Som det gælder i dag, vil der således også efter forslaget være krav om skriftlig evaluering af alle elever på 8. og 9. klassetrin. For elever i 10. klasse blev det med lov nr. 560 af 6. juni 2007 om ændring af lov om folkeskolen og forskellige andre love (10. klasse målrettes elever, som har behov for yderligere faglig kvalificering og uddannelsesafklaring for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse) fastsat, at uddannelsesplanen skal udgøre det grundlæggende arbejdsredskab, hvorefter undervisningen skal tilrettelægges, hvorfor der ikke for disse elever skal udfærdiges en skriftlig evaluering i form af elevplan eller lignende. Forslaget indebærer ingen ændringer heri, og der vil derfor fortsat alene være krav om, at eleverne i 10. klasse udarbejder en uddannelsesplan, jf. folkeskolelovens § 19 c. Det er dog væsentligt, at den del af elev- og uddannelsesplanen, der vedrører evalueringsdelen, inddrages i udarbejdelsen af uddannelsesplanen.

Efter den foreslåede bestemmelse i *§ 13 b, stk. 2, nr. 2*, skal elev- og uddannelsesplanen til brug for afklaring af uddannelse indeholde oplysninger om, hvilke mål eleven har for sin uddannelse efter grundskolen eller efter 10. klassetrin. Bestemmelsen indebærer, at de elementer, der i dag indgår i en elevs uddannelsesplan, nu skal indgå i elevens elev- og uddannelsesplan. Samtidig indebærer bestemmelsen, at det nuværende krav om udarbejdelse af en skriftlig uddannelsesbog ophæves. Arbejdet med udarbejdelse af den del af elev- og uddannelsesplanen, der vedrører vejledning og uddannelsesplanlægning, skal i overensstemmelse med reglerne herom i vejledningsloven påbegyndes på 8. klassetrin, jf. den ved lovforslagets § 2, nr. 2, foreslåede affattelse af vejledningslovens § 2 c, stk. 1.

Ligesom der ikke findes formkrav til den eksisterende elevplan og uddannelsesplan, vil der heller ikke efter forslaget stilles formkrav til den nye elev- og uddannelsesplan. Det må dog forudsættes, at elev- og uddannelsesplanen udformes på en måde, så den del, der vedrører vejledning og afklaring af uddannelsesønsker, kan udskilles fra den resterende del af elev- og uddannelsesplanen og dermed videregives i overensstemmelse med reglerne i vejledningslovens § 2 b.

Det foreslås i *§ 13 b, stk. 3*, at undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om de i stk. 1 og 2 nævnte planer. Bestemmelsen svarer til den i dag gældende bestemmelse i § 13, stk. 2, 4. pkt.

Der vil i medfør af den foreslåede bestemmelse blive udarbejdet en ny bekendtgørelse indeholdende elementerne fra den gældende bekendtgørelse om elevplaner (bekendtgørelse nr. 703 af 23. juni 2006) samt de relevante dele vedrørende vejledning og uddannelsesplaner fra den gældende bekendtgørelse om vejledning om valg af ungdomsuddannelse og erhverv (bekendtgørelse nr. 704 af 30. juni 2008).

Til nr. 5 (§ 19 h, stk. 2)

Den foreslåede ændring af *§ 19 h, stk. 2*, er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 3, hvorved folkeskolelovens § 13 b, stk. 2, 3. og 4. pkt., ophæves.

Til nr. 6 (§ 54, stk. 1, 2. pkt.)

Den foreslåede ændring af *§ 54, stk. 1, 2. pkt.*, indebærer, at elever, der ikke er undergivet forældrenes myndighed, selv træffer afgørelse om, hvorvidt pædagogisk-psykologisk rådgivning skal inddrages ved henvisning til specialundervisning i enkelte fag, jf. lovforslagets § 1, nr. 2.

Til § 2

(Lov om vejledning om uddannelse og erhverv)

Til nr. 1 (§ 2 a)

Efter den foreslåede affattelse af *§ 2 a, stk. 1*, skal den vejledning i grundskolen, der forestås af Ungdommens Uddannelsesvejledning, give den enkelte kompetence til at udarbejde en plan for sin videre uddannelse, hvoraf det fremgår, hvilke mål eleven har for uddannelse efter grundskolen eller 10. klasse. Endvidere præciseres det, at vejledningen af eleven om valg af uddannelse og erhverv skal bygge på den løbende evaluering af elevens udbytte af undervisningen.

For elever i folkeskolen på 8. og 9. klassetrin indebærer bestemmelsen, at udarbejdelsen af den del af elevens elev- og uddannelsesplan, der vedrører afklaring af uddannelse m.v., skal tage afsæt i evalueringen af elevens udbytte af undervisningen. Ligeledes skal udarbejdelsen af uddannelsesplanen på 10. klassetrin tage afsæt i evalueringen af elevens udbytte af undervisningen. Evalueringsdelen af elevens elev- og uddannelsesplan vil således i højere grad skulle integreres i vejledningen.

For elever i frie grundskoler indebærer bestemmelsen ingen ændringer i forhold til de i dag gældende regler. Elever i frie grundskoler vil således fortsat kunne vejledes af Ungdommens Uddannelsesvejledning, jf. vejledningslovens § 4, og i den forbindelse udarbejde en uddannelsesplan. Den nærmere tilrettelæggelse af vejledningen på de frie grundskoler vil som hidtil skulle aftales mellem skolen og Ungdommens Uddannelsesvejledning.

Udarbejdelse af uddannelsesplanen på de frie grundskoler vil – ligesom udarbejdelse af uddannelses- og vejledningsdelen af elev- og uddannelsesplanen i folkeskolen – skulle bygge på den løbende evaluering af den enkelte elevs udbytte af undervisningen. Der er dog den forskel, at der ikke på de frie grundskoler er krav om udarbejdelse af en skriftlig elevplan eller elev- og uddannelsesplan. Forslaget indebærer ingen ændringer heri.

Med den foreslåede bestemmelse i *§ 2 a stk. 2,* præciseres det, at uddannelsesplanen i 10. klasse er et dynamisk værktøj, hvor forhold, der har betydning for elevens undervisning i 10. klasse og valg af uddannelse efter 10. klasse, drøftes og evalueres. Dette sker med henblik på, at der fastsættes realistiske mål for elevens undervisning, der understøtter elevens generelle overvejelser om valg af uddannelse og erhverv.

I den nuværende uddannelsesplan for elever, der skal i 10. klasse, skal der tages stilling til en lang række forhold forud for skoleårets begyndelse. Det drejer sig f.eks. om elevens overvejelser om valg af prøver i 10. klasse, som skal foretages flere måneder, før eleven har været til prøver i 9. klasse samt om valg af brobygningsforløb i 10. klasse, som der skal tages stilling til, før det lokale udbud af brobygningsforløb foreligger. Fremover vil der ikke være centrale krav om, at disse elementer fremgår af elevens plan for sin videre uddannelse forud for påbegyndelsen af 10. klasse.

Ændringen indebærer således, at spørgsmålet om aflæggelse af prøver i 10. klasse i stedet kan bygge på elevens erfaringer med at aflægge prøver i 9. klasse. Samtidig understreges det, at elevens overvejelser om aflæggelse af prøver i 10. klasse indgår som centrale dele af vejledningen i 10. klasse.

Det fastholdes, at elevens overvejelser om prøveaflæggelse i 10. klasse skal påføres uddannelsesplanen, men med den ændring, at overvejelserne først skal fremgå af uddannelsesplanen for 10. klasse og ikke som tidligere af uddannelsesplanen for 9. klasse.

Ligeledes fastholdes det, at elevens ønsker til brobygningsforløb skal påføres uddannelsesplanen i 10. klasse. Eleven vejledes om brobygningsforløb, når det lokale udbud af brobygningsforløb er tilvejebragt og offentliggjort, og elevens ønsker til forløbene kan fremsættes såvel forud for skoleårets begyndelse som i løbet af skoleåret.

Til nr. 2 (§ 2 c, stk. 1)

Den foreslåede affattelse af *§ 2 c, stk. 1,* indebærer, at vejledningen for elever i folkeskolen skal føre til, at eleven udarbejder bidrag til elev- og uddannelsesplanen inden udgangen af 8. klassetrin. Bidraget skal vedrøre elevens plan for sin videre uddannelse og skal bygge på elevens elevplan.

Bestemmelsen er en videreførelse af den i dag gældende regel, hvorefter Ungdommens Uddannelsesvejledning skal sikre, at eleverne i folkeskolen udarbejder en uddannelsesplan inden udgangen af 8. klasse. Som konsekvens af den foreslåede bestemmelse i folkeskolelovens § 13 b, stk. 2, foreslås det, at eleverne inden udgangen af 8. klasse skal have udarbejdet bidrag til elev- og uddannelsesplanen. Bidraget, der skal vedrøre elevens plan for sin videre uddannelse, vil svare til den i dag gældende uddannelsesplan.

Med bestemmelsen forpligtes Ungdommens Uddannelsesvejledning til at sikre, at vejledningen fører til, at elev- og uddannelsesplanen fra 8. klasse bygger på evalueringsdelen af den enkelte elevs elev- og uddannelsesplan. Det vil således fordre et tæt samarbejde mellem klassens lærere og vejlederen fra Ungdommens Uddannelsesvejledning om den enkelte elev. På denne måde skabes et bedre grundlag for at forberede elevens valg af ungdomsuddannelse og tilrettelægge undervisningen under hensyntagen dertil.

Til nr. 3 (§ 2 c, stk. 3)

Den foreslåede ændring af *§ 2 c, stk. 3,* er en konsekvens af den foreslåede affattelse af § 2 a, jf. lovforslagets § 2, nr. 1, samt den foreslåede bestemmelse i folkeskolelovens § 13 b, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 4.

Til nr. 4 (§ 2 d)

Den foreslåede ændring af *§ 2 d* er en konsekvens af den foreslåede bestemmelse i folkeskolelovens § 13 b, stk. 2, om samordning af elevplan, uddannelsesbog og uddannelsesplan på 8. og 9. klassetrin til ét dokument

– en elev- og uddannelsesplan. Om det nærmere indhold af en kommende bekendtgørelse om henholdsvis elevplan, elev- og uddannelsesplan samt uddannelsesplan henvises til bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i folkeskolelovens § 13 b, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 4.

Til § 3

Det foreslås i *§ 3*, at loven træder i kraft den 1. august 2009.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering	*Lovforslaget*
	§ 1
	I lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1049 af 28. august 2007, som ændret ved § 4 i lov nr. 208 af 31. marts 2008, lov nr. 369 af 26. maj 2008 og lov nr. 476 af 17. juni 2008, foretages følgende ændringer:
	1. Overalt i loven ændres »lov om vejledning om valg af uddannelse og erhverv« til: »lov om vejledning om uddannelse og erhverv«.
§ 12. ---	
Stk. 2. Henvisning til specialundervisning, som ikke er af foreløbig karakter, sker efter pædagogisk-psykologisk rådgivning og efter samråd med eleven og forældrene.	**2.** I *§ 12, stk. 2,* indsættes som *2. pkt.*:
	»Ved henvisning til specialundervisning i enkelte fag kan inddragelse af pædagogisk-psykologisk rådgivning dog undlades, hvis skolens leder vurderer, at det ikke er nødvendigt, og eleven og forældrene er enige heri.«
Stk. 3. ----	
§ 13. ---	
Stk. 2. Som led i undervisningen skal der løbende foretages evaluering af elevernes udbytte heraf, herunder af elevens tilegnelse af kundskaber og færdigheder i fag og emner set i for-	**3.** *§ 13, stk. 2, 3.* og *4. pkt.,* ophæves.

hold til trin- og slutmål, f. § 10. Evalueringen skal danne grundlag for vejledning af den enkelte elev og for den videre planlægning og tilrettelæggelse af undervisningen, jf. § 18, og for underretning af forældrene om elevens udbytte af undervisningen, jf. stk. 1. Til brug for den løbende evaluering skal hver elev have en elevplan, som indeholder resultater af og den besluttede opfølgning på evalueringen. Undervisningsministeren fastsætter regler om elevplanen.

Stk. 3-9. ----

§ 13 a. Undervisningsministeren offentliggør på baggrund af de afholdte test, jf. § 13, stk. 3, hvert år landsresultaterne.

Stk. 2. ----

4. Efter § 13 a indsættes:

»**§ 13 b.** Til brug for den løbende evaluering, jf. § 13, stk. 2, skal der for hver elev fra børnehaveklassen til og med 7. klassetrin udarbejdes en elevplan, der skal indeholde resultater af og den besluttede opfølgning på evalueringen.

Stk. 2. For hver elev på 8. og 9. klassetrin skal der udarbejdes en elev- og uddannelsesplan, der

1) til brug for den løbende evaluering skal indeholde resultater af og den besluttede opfølgning på evalueringen, og
2) til brug for afklaring af uddannelse fra og med 8. klassetrin skal indeholde oplysninger om, hvilke mål eleven har for sin uddannelse efter grundskolen eller efter 10. klassetrin.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om de i stk. 1 og 2 nævnte planer.«

§ 19 h. ---

Stk. 2. § 6, stk. 1, § 13, stk. 1, § 13, stk. 2, 1. og 2. pkt., § 13, stk. 3 og 4, og § 13 a gælder tilsvarende for undervisningen i 10. klasse.

5. I *§ 19 h, stk. 2,* ændres »§ 13, stk. 2, 1. og 2. pkt.,« til: »§ 13, stk. 2,«.

Stk. 3-5. ----

§ 54. Forældrenes rettigheder efter § 9, stk. 4, og §§ 12-14, 19 d, 19 e, 19 f, 20, 22, 27, 33, 34, 36-38 og 51 og de i medfør af loven fastsatte regler tilkommer den eller de personer, som har forældremyndigheden over eleven. Elever, der ikke er undergivet forældrenes myndighed, træffer selv afgørelse efter § 12, stk. 1 og 3, § 14, stk. 3, § 19 d, § 19 e, § 19 f, § 20, stk. 1 og 2, § 22, stk. 4, og § 27, stk. 1.

Stk. 2. ----

6. I *§ 54, stk. 1, 2. pkt.,* ændres »§ 12, stk. 1 og 3« til: »§ 12«.

§ 2

I lov om vejledning om uddannelse og erhverv, jf. lovbekendtgørelse nr. 630 af 20. juni 2008, foretages følgende ændringer:

1. *§ 2 a* affattes således:

§ 2 a. Den vejledning i grundskolen, som forestås af Ungdommens Uddannelsesvejledning, skal give den enkelte kompetence til at udarbejde en uddannelsesplan og omfatte initiativ til, at uddannelsesplanen udarbejdes.

Stk. 2. Det skal fremgå af uddannelsesplanen, hvilke mål eleven har for uddannelse efter grundskolen eller 10. klasse. For elever, der vælger 10. klasse, skal det af uddannelsesplanen fra 9. klasse fremgå, hvad eleven vil opnå med undervisningsforløbet i 10. klasse, herunder elevens foreløbige overvejelser i forhold til aflæggelse af prøver. Uddannelsesplanen skal i 10. klasse anvendes som værktøj i den løbende vejledning af elevens fremtidige uddannelsesvalg.

»§ 2 a. Den vejledning i grundskolen, som forestås af Ungdommens Uddannelsesvejledning, skal give den enkelte kompetence til at udarbejde en plan for sin videre uddannelse, hvoraf det fremgår, hvilke mål eleven har for uddannelse efter grundskolen eller 10. klasse. Vejledningen skal bygge på den løbende evaluering af elevens udbytte af undervisningen.

Stk. 2. For elever, der vælger 10. klasse, skal det af planen for den videre uddannelse fra 9. klasse fremgå, hvad eleven vil opnå med undervisningsforløbet i 10. klasse. Uddannelsesplanen skal i 10. klasse anvendes som værktøj i den løbende vejledning af elevens fremtidige uddannelsesvalg, og den skal indeholde elevens overvejelser om prøveaflæggelse i 10. klasse samt brobygningsforløb.«

2. *§ 2 c, stk. 1,* affattes således:

§ 2 c. For elever i folkeskolen, jf. § 3, stk. 2, skal vejledningen omfatte initiativ til, at uddannelsesplanen udarbejdes inden udgangen af 8. klasse.

»For elever i folkeskolen, jf. § 3, stk. 2, skal vejledningen føre til, at eleven udarbejder bidrag til elev- og uddannelsesplanen inden udgangen af 8. klasse, jf. folkeskolelovens § 13 b, stk. 2. Bidraget skal vedrøre elevens plan for sin videre uddannelse og bygge på resultater af og den besluttede opfølgning på den løbende evaluering.«

Stk. 2--

Stk. 3. Ungdommens Uddannelsesvejledning er ansvarlig for, at uddannelsesplanen for eleven eller den unge, jf. stk. 1 og 2, ajourføres og påføres oplysninger om vejledningsindsatsen over for den pågældende og begrundelse for en særlig indsats.

3. I *§ 2 c, stk. 3,* ændres »uddannelsesplanen« til: »elev- og uddannelsesplanen eller uddannelsesplanen«.

§ 2 d. Undervisningsministeren fastsætter regler om uddannelsesplanen.

4. I *§ 2 d* ændres »uddannelsesplanen« til: »elev- og uddannelsesplanen på 8. og 9. klassetrin samt uddannelsesplanen på 10. klassetrin«.